

Priloga k listu
 Lah, v vsak četrti
 ob 4. uri popoldne.
 Skopini se ne vra-
 čajo. Nebrankovana
 pisma se ne spre-
 jemajo.

Cena listu znaša
 za eno leto 4 krome,
 za pol leta 2 krome.
 Za nanaš premožne
 za eno leto 8 krome,
 za pol leta K 1-50.
 Za Nemčijo je cena
 listu 8 K, za druge
 države izven Avstrije
 4 K.

Skopine sprejema
 „Narodna Tiskarna“
 v Gorici, ulica Vet-
 vinskih št. 9.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna Tiskarna“ (odgov. L. Lukežič) v Gorici.

Dobro začnimo!

Čas hiti in kdor noče zaostati, mora z njim hiteti. Ta misel nas obhaja, ko nastopamo novo leto 1909. V novem letu bo treba mnogo čvrstega in vztrajnega dela, ker razmere na Goriškem postajajo od dne do dne bolj težavne. Nasproti S. L. S. stoje vse druge slovenske in ital. stranke.

Poleg teh hoče Gabršček najti še v S. L. S. novostrujarje, o katerih piše v „Soči“ z dne 19. dec.: „Razkol v klerikalni stranki divja naprej. Tudi glas sv. Očeta jih ne bo več združil. Ta razkol je tak, da je vspodbudil nekoga, da je zopet milo zjavkal po „Primorskem listu“, kako potrebna je sloga v kat. stranki. Mi pa, ki vemo, kaj se godi za kulisami klerikalne stranke, moremo trditi, da ne bo več nikoli sloge v klerikalnih vrstah. Novostrujarji so sklenili, da vržejo Gregorčiča ob prvi priliki. En o ne bodo nikoli več, marveč v lase si skočijo očtno zopet ob prvi priliki. Besede sv. Očeta tu ne zaležejo več.“ — Tako piše „Soča“, ki ve, kaj se godi za kulisami. Mi tega ne vemo, ker ne hodimo za kulise. Odgovorna za to vest je „Soča“, kateri radi prepustimo to srčno veselje. Gospodje okolu „Soče“ bi prav radi zanetili ogenj v naših vrstah. Že upajo, da so našli mej nami izdajice, ki jim bodo pomagali.

Pustimo jih!

Čaka nas mnogo boljšega dela v bodočem letu. Lotimo se pogumno in nadaljujmo vztrajno! Naj nas ne moti noben nevespeh! Nevspehi so v vseh strankah. Pogumno in vztrajno delo bo končno zmagalo. — Naše kmečko ljudstvo se ne bo dalo dolgo več maličiti z „agrarnimi“ in „liberalnimi“ obljubami, ampak bo kmalu spoznalo, kje je resnično delo in kje je prava kmečka stranka.

„Primorski list“ bo črtal, kakor doslej, pogumno in vztrajno pot naprej do boljše bodočnosti slovenskega ljudstva na Goriškem. Branil in zagovarjal bo nevstrašno kato-

liška načela, na katerih mora sloneti vse zasebno in javno delovanje. Potegoval se bo za pravice milega slovenskega jezika v šolah in uradih. Zavzemal se bo za koristi kmečkega in kolonskega stanu. V tem oziru hoče biti „Primorski list“ pravi kmečki list. Zasedoval bo vsa socialna in delavska vprašanja. Prinašal bo poročila o naši gospodarski, društveni in politični organizaciji. V tem oziru bo „Primorski list“ glasilo naših društev in zvez, zadrug in posojilnic. Za vse to bodo njegovi predali vedno odprti. Prinašal bo uvodne članke iz peres naših izkušenih narodnih voditeljev. Objavljal bo krasne pripovedke v listku. Pospeševal bo sploh vso našo katoliško-narodno organizacijo na Goriškem ter jo skušal vedno bolj spopolnjevati. Domačega prepira se bo izogibal ter posvečeval vse svoje moči pozitivnemu delu. —

Da se pa ti naši načrti izvršijo, prosimo somišljenike vsestranske podpore. Združimo se vsi okolu „Primorskega lista“ in skrbimo, da bo list vedno bolj zanimiv in da se bo čedalje bolj širil mej slovenskim ljudstvom! Ne navzdol in nazaj, ampak vztrajno navzgor in naprej, bodi našo geslo v novem letu 1909!

Uredništvo „Primorskega lista“ nastopa novo leto z zaupanjem v boljšo bodočnost. Naj bi šli tudi vsi naročniki, somišljeniki in sobojevniki pogumno in navdušeno na novo delo. Vsem kličemo:

Dobro začnimo!

Politični pregled.

Govor ruskega ministra Izvolskega.

V petek je minister Izvolški držal svoj z veliko napetostjo pričakovani govor v ruski dumi. Omenivši rusko-angleške konvencije, je rekel Izvolški, da se ta dotika tudi balkanskega vprašanja. Temelj vse ruske svetovne politike pa da obataja v rusko-francoskem zavezništvu, ki pa ne ovira Rusije, da bi živela v dobrih odnosih z Nemčijo. Minister je na to z zadovoljstvom konstatiral približanje Italije k Rusiji. Potem je prešel na najaktuelnejši del svojega govora. Rekel je, da je ruska javnost energično prote-

stirala proti aneksiji Bosne in Hercegovine. Tudi proti njemu je bilo slišati hude kritike. Ali ta ista javnost bi morala vedeti, da sam protest ne velja nič, ako se ga ne more podpirati z oboroženo silo. Ali v tako pogreško Rusija noče pasti. Tudi on mora potrditi, da so Rusiji roke vezane po budipeštanski konvenciji od 1877 in po berlinski deklaraciji od 1878, ali da je vseeno dolžnost Rusije, da zaščiti politično in gospodarsko neodvisnost balkanskih Slovanov od katere-koli strani.

Rusija simpatizira toplo s stremljenjem bolgarskega naroda in z neodvisno Bolgarko, ki je njeno dete in ki je dosegla cilj, na kateri je Rusija pokazala.

Ideja konference da je prišla od turške strani ter da se vse interesirane države glede programa konference srečno sporazumevajo.

Na konferenci pa se bo po inicijativi Rusije razpravljalo o kompenzacijah Srbiji in Črnigori.

Širite
 „PRIMORSKI LIST“, agitirajte nanj, pridobivajte novih naročnikov. Več plačujočih naročnikov ko bo imel list, popolnejši in zanimivejši bo!

Novice.

Županstva so dobila volilne listke za volitev v Trgovsko zbornico, da jih razdele med volilne opravičence. Prosimo nujno vse gg. župane, občinske tajnike in druge, da izvrše točno in takoj nalogo, kakor jim je sporočilo Trgovsko obrtno društvo in dopišljejo naprošeno najkasneje do sobote 2. januarja 1909. Kdor bi moral pošiljati še-le v zadnjem času, naj pošlje ekspresno. Vse naj se naslovlja na Trgovsko-obrtno društvo v Gorici, ulica Sv. Ivana 7.

Cenj. naročnikom in čitateljem naznanjamo, da je „Narodna Tiskarna“ oskrbela za „Prim. List“ nove črke, ker so sedanje že obrabljene. Mislili smo, da bo mogoče začeti tiskati „Primorski List“ z novimi črkami užez novim letom. To pa se ne more zgoditi, ker je „Narodna Tiskarna“ preobložena z delom posebno proti koncu leta in pa tudi zaradi prostora, ki ji je jako tesno odmerjen vsled zidanja novostavbe. Ko se novi prostori uredijo, potem se bo začel „Prim. List“ tiskati z novimi črkami, kar se bo zgodilo v par tednih.

Poštni pečat v Gorici je nemško-laški. Zakaj to? Zakaj ne tudi slovenski?

Je mari v Gorici več Nemcev kakor Slovencev? Ali ne plačujemo davke kakor Lahi in Nemci? To je žaljenje našega jezika, našega naroda, našega potrpežljivega in mirnega slovenskega ljudstva. Saj imajo poštna poslopja v Gorici trojezične table na pročelju poštnih uradov in tudi po uradnih sobah. Zahtevamo tudi pečat trojezičen. Do tega imamo pravico. To nam pritiče po božji in svetni postavi. Tu ne pomaga noben izgovor. Okr. glavarstvo ima slovenski pečat, davčni urad ima slovenski pečat, okrožno sodišče ima slovenski pečat, tako zahtevamo tudi od poštnega urada, da preskrbi trojezični pečat na goriških poštah.

Poziv. — Ivan Mermolja je majhen, zadolžen kmet iz Dol. Vrtojbe. To nam je povedal on sam v „Našem Glasu“.

Opravljal je že razne službe in bil je tudi občinski policaj. Kot tak je valjal svojega očeta po tleh. To je pripovedovala letos „Soča“. Zdaj je naš Ivan nekaj potovalen plačan agent goriških liberalcev. S pomočjo liberalnih učiteljev prireja po deželi shode, na katerih slika pobožnost svoje stranke in brezbožnost klerikalcev. Tako je n. pr. zatrjeval na shodu pri Sv. Luciji, da je veren in da izpolnjuje po možnosti svoje verske dolžnosti. Koj na to je pa ta verni kristjan svojega bližnjega malce poobrekoval! Na tem shodu je namreč tudi trdil, da so med voditelji „Slovenske ljudske stranke“ ljudje, ki oznanjujejo, da je njih stranka verska, da se pa sami za vero niti ne zmenijo, in ki cerkve že leta in leta od znotraj niti videli niso.

G. Ivan Mermolja! Z imeni na dan! Imenujte tiste voditelje „Slovenske ljudske stranke“, ki cerkve že leta in leta od znotraj niti videli niso. Ako tega ne storite, Vam povemo, kar Vam tiče.

Podoba svetogorske M. B. je razstavil g. J. Gyra v Corso Verdi v Gorici. O njej trdi, da je prava in avtentična t. j. prav tista, ki jo je daroval patriarh Grimani l. 1544 svetogorskemu svetišču. Ta trditve se zdi na prvi pogled kriva. Razstavljena podoba je delo diletanta, ki je skušal posneti pravo podobo, a je v marsičem pogrešil. Podoba, ki je na svetogorskem altarju, je umetniško delo v vseh potezah. Radi vlažnosti je veliko trpela, dočim ni bila podoba J. Gyre nikdar na svetogorskem altarju. Razstavljena podoba J. Gyre tudi nima okolu glave M. B. in Deteta nobenih znamenj, po katerih bi se poznalo, da je bila kronana. G. Gyra trdi dalje, da je svetogorska podoba napravljena na platnu in ne na lesu. To pa je zmot, kajti svetogorska podoba je na lesu napravljena. Sve-

tujemo g. Gyzi, naj bo nekoliko bolj previden.

Nevednost ali zloba. — Na shodu na Grahovem je Iv. Mermolja med drugim tudi to-le izustil: „Položaj deželnega zbora je sedaj tak, da isti ne more naprej, in zahteva temeljite spremembe. Ta sprememba pa mora priti le potem splošne enake in proporcionalne volilne reforme za deželni zbor“...

Da je vlada kriva, da nismo prišli še do te spremembe in da tudi ne pridemo še tako hitro, ker noče dovoliti dež. zborom občne volilne pravice, o tem je Iv. Mermolja na Grahovem molčal. Ali ni tega vedel? Ali je pa nalašč zamolčal, da bi poslušalci mislili: To so tudi zakrivila „klerikalci“, ker so glasovali za novi volilni red. G. Mermolja, tako se čvate Vi „brezvestne politike medsebojnega boja“!

Carlitanstvo, ne agrarstvo. Ko smo razgrnili zadnji „Naš glas“, nam je takoj na drugi strani padel v oko debelo tiskani nadpis: „V zruženju je moč.“ — Kmetje goriške dežele vsi v en tabor! Aha, mislili smo si, vendar enkrat ena gospodarska akcija za kmeta! Čitamo in čitamo, a proti koncu še le nam prikuka ven „Naš glas“. Namestu gospodarske akcije, je nameril ta bombastični poziv lovsko akcijo na naročnike za „Naš glas“. Na koncu tega poziva čitamo: „Ne verujte onim, ki nas obrekujejo lažljivo, o nas pišejo in govorijo, da smo liberalci, ker ti vse to delajo z namenom, nadalje vladati kmeta in tirati brezvestno politiko medsebojnega boja.“ Zadnji dve besedi ste debelo tiskani, znamenje, da polaga pisatelj ali urednik najprej glavno važnost, da v prvi vrsti svari pred medsebojnim bojem, torej pred bojem med narodnimi strankami. Iz tega svarila bi vsakdo sklepal, da se „Naš glas“ skrbno izogiblje boja z drugimi slov. strankami, da vsebuje le gospodarski in drugi poduk za kmeta. A kaj še! O tem zadnjem nima cela ta šteč. „Glasova“ nič, o boju z našo stranko pa skoraj vse, kar ni prepisanega ali izrezanega iz drugih časnikov. Torej z bojem se list polni, a pred bojem svari druge. Takega carlitanstva se celo „Soča“ sramuje. —

Nesramnost ital. Iredente. Dunajski „Vaterland“ poroča: Kako globoko je v Italiji sovraštvo proti Avstriji, priča poročilo iz Rima, da je te dni visela v dvorani časnikarskega sindikata slika Oberdank-ova, pod to sliko pa fotografija našega cesarja, obešena na vrh. Ker slike niso odstranili, so ondodni avstrijski časnikarji izstopili iz sindikata.

„Cracovia“ — rabi Faidutti jevo glasilo „L'Eco“ za naše Grahovo. Ko poroča o nekem lovcu, ki je obstrelil nekega fanta, piše da se je to zgodilo „a Cracovia“. Še celo „Piccolo“ in „Gazzettino“ pišeta Grahovo. Ko bi „Piccolo“ in „Gazzettino“ ne poročala o tej nesreči, bi z gotovostjo marsikdo mislil, da se je ta nesreča zgodila v Krakovu v Galiciji. Kje je „L'Eco“ dobila to spako? Tako pačijo naša krajevna imena!

Kranjska hranilnica, znana trdnjava kranjskega nemštva v Ljubljani, peša. Slovenci trumoma vzdigujejo svoje hranilne vloge iz tega nemškega gnezda, katero je dosedaj s slovenskim denarjem podpiralo nemškutarstvo na Kranjskem. Uže mnogo milijonov hranilnih vlog so v zadnjem času vzdignili Slovenci in jih preložili v razne slovenske denarne zavode, kar je edino pametno. Največ hranilnih vlog je dobila mestna hranilnica ljubljanska, katera ima dosedaj uže 33 milijonov hranilnih vlog. Našim občanom in zasebnikom priporočamo, naj vlagajo svoje prihranke v domačih naših hranilnicah, kjer so še bolj varno shranjeni kot pa pri tujih, nam sovražnih

bankah, kjer z dobičkom slovenskih hranilnih vlog dušijo slovensko narodnost. Niti pšeniga v tuje banke!

— O smrti Pohlino v Radovljici se poroča, da je sodišča pustilo na svobodo ženo pokojnega Pohlina in njeno mater, ker manjka prič, ki bi dokazale njunovo krivdo.

— Izpred sodišča. — Ivan Repretič iz Gorice je bil obsojen na 6 mesečni zapor, ker je ukradel srebrno uro Jožefa Boštjančiča in ker je ukradel v hotela „Tri krone“ zrcalo, vredno 26 K.

— Iz davčne službe. — Davčna asistenta Friderik Mrevlje in Ferdinand Vodopivec sta imenovana za davčna oficijala v X. činovnem razredu.

— Osodepolno padanje števila prebivalstva na Francoskem. — Na Francoskem jih zadnja leta veliko več umrje nego se jih rodi. Dočim je namreč minolega leta padlo na Francoskem število duš za 20.000, se je to število na Nemškem pomnožilo za 900.000. Prav je imel torej tudi francoski pisatelj, ki je vskliknil: „Danes je na Francoskem večkrat, kakor zibelk: to je začetek konca. Na ta način morajo propasti narodi valed lastne krivde, kadar imajo prekrševati temeljne zakone nature.“

Kdo je tega kriv? Brezbožni postavdajalci, ki so svetost zakona devali v nič in ga oropali čeznatornosti. Sicer pa skušajo to zlo popraviti. Reformiralo naj bi se dedno pravo rodbinam, ki imajo veliko otrok, podelilo davčne olajšave glede na vojaško službo, preganjalo umazano slovatvo itd. Vse to pa prav nič ne bo izdalo; saj tudi tozadevni in tem podobni zakoni Oktavianovi v starem rimskem cesarstvu niso nič pomagali. V zadnjem hipu se utegne Francija rešiti le na ta način, da se njeno prebivalstvo ponravi in pokristjani, kajti dokler bo ljudstvo obračalo svoj pogled le v tla in v zakonu videlo zgolj pozemsko čutno dobrotno ter zarod smatralo za zmotno breme, ni upati nobene rešitve.

— Hitrost 200 km na uro bo imela nova električna železnica, ki jo grade na progi New-York-Filadelfja-Pittsburgh.

— Nov letalni stroj. — Vojaški akademik v Dunajskem Novem mestu Josip pl. Pohl je iznašel nov letalni stroj po zistemu avtomobila. Vojaška uprava stavi v novi iznajdbi veliko nade. Prihodnji mesec bodo z novim strojem strokovni poskusi.

— Sneg, mraz, viharji. — Z Francoskega, s Španskega in z Angleškega prihajajo poročila o hudem mrazu, snegu in o viharjih. V Parizu je valed velikega snega nastal hud mraz, požledica. Na severnem Španskem so razsajali od nedelje sem hudi viharji. Več mestnih delov v Bilbao je pod vodo. — Mnogo hiš je razdejanih. Tudi po vsem Angleškem je zavlada hud mraz. Iz vseh delov dežele prihajajo poročila, da so vlakovi obtičali v snegu. Več mest na Škotskem je odrezano od prometa. Mnogo oseb je zmrznilo.

— Priloga. Današnji številki je priložen kot priloga „Kmetovalec“, glasilo „Kmetijske družbe Kranjske“

Listnica uprave: Izšla je zadnja številka „Primorskega Lista“ v letu 1908. Obenem moramo opomniti, da še mnogi naši cenj. naročniki niso poravnali naročnine za l. 1908 in še celo za l. 1907 in 1906. Prosimo cenjene naročnike, da nam naročnino takoj pošljejo in prosimo naše poverjenike, naj skrbijo, da dobi „Prim. List“ mnogo novih naročnikov.

Listnica uredništva: „Planinski“. Kar ste nam sporočili, velja! Delajte za „Primorski List“, za naš ljudski list! Vsaka hiša ga mora imeti. Na delo! Veselo novo leto! Živeli!

SREČNO IN VESELO NOVO
LETO VOŠČI
UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO.

Mestne novice.

m Lep dar je poklonil g. Jernej Kopač, svečar v Gorici, kot odkupnino za noveletna voščila. Izročil je upravi „Prim. lista“ 25 K za „Slovensko sirotišče“ in 25 K za „Alojzijevo sirotišče“. Hvala!

m Kdaj bo tekel tramvaj v Gorici? Na to vprašanje ne more še nikdo točno odgovoriti, ne inženjerji, ne podjetništvu, ne magistrat, noben. Krivdo, da se je cela stvar tako škandalozno zavlekla, vračaje sedaj eden na drugega, podjetništvo na magistrat, magistrat pa na podjetništvo. Čudne razmere, mogoče samo v Gorici.

m Cesta s Kornja do Goriškega se končuje.

m Vode ni v Gorici. — Spet nimamo vode v Gorici. Javni vodnjaki so preobloženi z ženskimi, ki čakajo na vodo. Da bi pa naši mestni očetje kaj napravili v tem pogledu, o tem ni niti govora. Župan Bombič je o priliki svoje inštalacije sicer obljubil, da bo skrbel za vodo. Dosedaj pa ni še o tem ne sluha, ne duha, čeravno je minulo od tega časa uže nekaj mesecev. Sveda našim mestnim očetom je bolj pri srcu italijanstvo Gorice, kot pa meščanom poskrbeti vode. Drage bakljade si pustijo prirejati, za delo v blagor meščanov jim pa ni prav mnogo pri srcu.

m Božičnica v bolnišnici usmiljenih bratov se je vrnila tudi letos, kakor druga leta. Božično drevo je bilo lepo razsvetljeno. Pri Božičnici so bili navzoči vsi bolniki, ki niso prav hudo bolni, nadalje umobolni. Pri Božičnici so bili navzoči predstojnik bolnišnice g. Horak, nadalje zdravnik-primarja dr. Fratrik in Weinlechner. Pred. g. kurat Bevk je nesrečneže nagovoril z lepim nagovorom. Potem so se med bolnike in umobolne razdelila darila.

m Vojak ranil svojega očeta. — V pondeljek zvečer ob 7. in pol je prišel pijan domov k svojim starišem stanujočim v ulici Campi vojak Anton Rusijan, ki služi v Trstu pri bosanskem polku in ki je bil v Gorici na dopustu. Oče je sinu očital pijanost, valed česar se je ta tako raztogotil, da je že po kratkem prepiru potegnil bajonet ter se spravljal z njim nad očetom. Na upitje domačih so prišli ljudje ter začeli braniti očeta. Pri vsem tem pa ga je sin vsejedno še precej ranil na roki. Ker se sin ni hotel umiriti, tekli so v vojašnico na Travniki po patrolju, ki je brezsrčnega sina aretirala.

m Več najdenih reči se nahaja na policiji, ki so se našle med letom. Kdor je kaj izgubil, naj se oglasi na policiji. —

Iz goriške okolice.

g Obrtno nadaljevalna šola v Solkanu. — Po dolgem prizadevanju je prišla tudi občina Solkan do obrtne šole, za katero se je leta potegovala. V pondeljek, dne 28. t. m., se je prvič sestal kuratorij ter se je konstituiral. Predsednik je g. župan Ant. Mozetič, podpredsednik prof. Berbuč, blagajnik g. Tomaž Jug. Sklenjeno je bilo, da se šola začne z dnem 4. jan. 1909 in bo prvo šolsko leto trajalo le do konec junija prih. leta. Vodstvo šole je prevzel g. nadučitelj Bajt. Nadejati se je, da se bo šola lepo razvijala.

g Gabrije pri Rubijah. — Iz naše vasi ni skoraj nikoli nič v našem pri-ljubljenem „Prim. Listu“. Ni ga, da bi

kaj sporočil v časnike, čeravno se marsikaj zgodi, kar bi zanimalo širšo javnost. — Ravno kar smo spravili v bolnišnico usmiljenih bratov umobolnega mladega moža, ki je več let služil za hlapca pri g. P. Zadnje čase je postajal nevaren. Na noben način ga niso mogli spraviti v bolnišnico. Morali so razbiti vrata in okna in povezati so ga morali. Njegova žena je bila vedno v smrtni nevarnosti. — Pa še en slučaj umobolnosti imamo. Uže nekaj tednov se je opazovalo neko ženo v najlepših letih, da se ji je um zmešal. Ušla je večkrat ponoči od doma, pa je spet prišla. Prav huda ni bila. Sedaj se zdravi v ženski bolnišnici. — Kaj novega še pri nas! Sporočiti moram, da imamo v cerkvi lepo petje. Pojejo vrli rubijski fantje, kateri so znani kot dobri pevci. Poučuje jih v petju naš preč. g. vikar. Organista pa nimamo. Pevci pojejo brez spremljanja orgelj. — Letina je bila letos pri nas srednja. Vina smo še precej pridelali, le cena je nizka. — Za danes dovolj. Ko bo kaj novega, vam sporočam. (Prosim! Ur.) Veselo novo leto in obilo vspeha v novem letu v vaših podjetjih vam voščim, gospod urednik. X.

g „Kat. sl. izobraž. dr. v Biljah“ je priredilo minole praznike dve predavanji o novem zakonskem predlogu o zavarovanju za starost in onemoglost. Prvo predavanje je bilo na dan sv. Štefana v Bukovici, drugo pa v nedeljo v Biljah. Vdeležniki so se zelo zanimali za nameravano zavarovanje, vendar pa zaževa zakonski predlog povsod ob odpor pri delavcih in kmetih. Iz živahnih razgovorov smo posneli več uvaževanja vrednih ugovorov in nasvetov, ki jih sporočimo našim zastopnikom na Dunaju.

Predavatelj je pojasnjeval tudi nove določbe o bolniških blagajnah in priporočal ob splošnem zadovoljstvu, naj se združijo delavci iz Bilj, Bukovice in Renč, večinoma opekarni in sidarji, v eno, lastno bolniško blagajno.

g „Božičnica“ otroških vrtcev v Podgori, ki se je vrnila dne 20. t. m., se je obnesla kar najlepše. Z obrazov otročičev se je brala neizmerna radost. Vse je bilo veselo, življenje je vladalo po dvorani, ki je bila polna občinstva. Vporod se je izvršil lepo. Take veselice blagodejno vplivajo na otroška srca. Mislimo, da je ni lepše in primernejše oblike za vcepiti v mlada srca kaj plemenitega kot so take veselice. Hvala (prirediteljem!)

g Kokoši tat je neki Avgust Cijan iz Vrtojbe. Dopadejo se mu pečene kokoši, kakor marsikomu še. Jesti ukradene kokoši pa se ne sme, zaradi tega bo jedel namesto kokoši fižol v goriških zaporih.

g Napad. — Na Božič so v Ljdniku nekateri vojaki, dragonci in planinci, napadli iz zasede nekega Valentina Piana, ki se je vračal domov s svojima dvema malima otrokoma. Napasti so hoteli neke mladeniče, ki so bili v raznih hišah. Otroka sta bila ranjena na glavi in na ramenih. Krvava sta prišla domov, Več mladeničev je bilo ranjenih, a ne hudo. Nekaj orožja so vzeli vojakom.

g Iz št. Andreža. — (Društveno življenje.) — Za naše novoustanovljeno kat. izobr. društvo je bil praznik sv. Štefana prav pomenljiv in vesel dan. Imeli smo namreč prvo predavanja. Predaval je nad vse zanimivo g. prof. Rejec iz Gorice o človeškem srcu ter o njegovem dobrem in slabem stremljenju. Dokazoval je na podlagi mnogih poučnih zgledov iz socialnega življenja, kako silno trpi že sam materijalni blagor celega človeštva, ako prevladuje v naših srcih slabo stremljenje, ter pozival navzoče poslušalce, katerih je bilo precej nad 100, naj kolikor mogoče krotijo in blazijo svoja srca. Nato je g. Avgust Pavletič, cand. iur., orisal v kratkih, a jedrnatih besedah žalostne razmere, v katerih živijo slo-

venski visokošolci na Dunaju, ter navduševal poslušalce, naj se pri vsaki priliki potegujejo po svojih močeh z vso vneto in odločnostjo za slov. univerzo v Ljubljani.

Nato se je razvilo v krčmi pri g. Pašulinu, kjer se je vršilo predavanje, jako pristržno in animirano življenje. Zabavali smo se vsi lepo v prijateljskem razgovorju in v veselem prepevanju narodnih pesnij. Na predlog g. župana in na navduševalno utemeljevanje in toplo priporočilo g. Fr. Devetaka, cand. phil., je razprodala rodoljubna gospica Ninka Blažica precejšnje število razglednic — vse, ki so bile na razpolago — v korist obmejnim Slovincem ter dobila vrhu tega še 1:32 K preplačila. Tudi za domači telovadni odsek, ki se nepričakovano krasno razvija, se je nabrala lepa vsota 7:14 K. Vsi smo bili oni večer prav zadovoljni, da je že začelo tako blagodejno delovati naše društvo. Predavanju so sledili poslušalci z velikim zanimanjem. V kratkem imamo zopet predavanje. Dr. P.

Iz ajdovskega okraja.

a Iz Rihemberga. — „Kršč. soc. izobr. društvo“ v Rihembergu je otvorilo na dan Sv. Štefana svojo društveno knjižnico. Knjižnica šteje do sedaj 80 lastnih knjig in nekaj posojenih, tako da razpolaga knjižnica s čez 100 knjigami. Z otvoritvijo te knjižnice se je storil velik korak naprej za izobrazbo in omiko našega vedoželjnega ljudstva. S tem se je dala najlepša prilika naši mladini, da more prosto čas dobro porabiti s čitanjem zabavnih in poučnih knjig v svojo duševno in gmotno korist. Torej člani, segajte vrlo po knjigah! — Ob tej priliki je predaval g. dr. Breclj najprej o pomenu knjižnic, nato pa o tisku in krvavi griži. Zelo zanimivo in poučno predavanje je močno ugajalo.

a V Sv. Križu je še mnogo vina. Prodalo se ga je letos šele do 200 hektolitrov. Cena sramotna. Kleti polne vina. Dunajski krščanski socialci Weber je sicer kupil nekaj vina. Upamo, da se vrne spat.

Iz kanalskega okraja.

ki Anhevo. — V nedeljo dne 27. decembra ob 3. uri popoldne imelo je naše „Katol. sl. izobraževalno društvo“ javno predavanje s kriptičnimi slikami, v prostorih krčmarja Ivana Jah. Kot govornik je nastopil iz naše vasi odbornik „Katoliškega sl. izobraževalnega društva v Trstu“ g. Štefan Stanič, ki je v svojem govoru povdarjal, kako potrebna so katoliška društva in kako važna in kako naj kažejo svoje versko prepričanje. Za njim je nastopil odposlanec S. K. S. Z. g. Fr. Kremžar. Predstavljal je skriptične slike, ki so bile vrlo zanimive. Slike so zadovoljile vse navzoče. Odhajali so z željo, da bi se take predstave večkrat ponavljale pri nas. Podpisani izreka g. Staniču za njegov govor in g. odposlanec Kremžarju za predavanje najprejrejšo zahvalo, kakor tudi cerkvenim pevcem za primerno petje med predavanjem.

Odbor.

Iz tolminkega okraja.

t Kmečka zveza za tolminski okraj priredi v nedeljo dne 3. jan. prih. leta ob 2½ uri popoldne shod v Vugovi dvorani pri Sv. Luciji. Poročal bo deželni poslanec Kosmač, o slov. vseučiliškem vprašanju govori dr. Dermastia in visokošolec Kemperle, član „Danice“. Udje Kmečke zveze in somišljeniki, pridite v obilnem številu!

t Baška dolina. — Staro leto je pri koncu, prijatelj vošči prijatelju srečno in veselo novo leto. Ne bi bilo lepo, da bi isto ne voščili našemu najboljšemu prijatelju „Prim. Listu“, ki ima v naši

goraki dolini mnogo prijateljev, katere zvesto obiskuje, vspodbuja, poučuje in tolaži. — Krščansko demokratiško načelo je pri nas globoko prodrlo. Temu so pripomogli veliko dobri časopisi, katere radi in z veseljem čitamo; to nam prišajo naša nepolitična društva, ki prav dobro vspevajo. Žal, da jih še marsikje pogrešamo...

„Prim. List“ celo nasprotniki radi čitajo, marsikaj tudi vpoštevajo; imajo le zavist, zato ker sami takih listov nimajo. Dolžnost vsakega našega somišljenika je, da si ga naroči. To naj bode znamenje naše zavednosti, nam v boderilo, nasprotnikom pa v strah. Ostanimo zvesti „Prim. Listu“ vsi stari naročniki, pridobimo pa še mnogo novih. Že marsikaj lepega je poročal iz naše doline, marsikaj je že ozdravil, pa še dosti je gajilega in bolnega za „operacijo“. Čeravno bode tu pa tam malo kričanja, pa ozdravilo se le bode. No, ta „potrica“ je menda dosti velika, če ne izplesni!! „Prim. Listu“ nebroj naročnikov, vsem njegovim čitateljem in prijateljem pa srečno in veselo novo leto iz srca želi — zvesti prijatelj.

Op. uredništva. Pisec tega dopisa je vrl mladenič, ki marljivo sodeluje pri „Prim. Listu“. Take mladine nam treba, takih delavcev na izobraževalnem polju. Ko dobimo mnogo take mladine, se nam ni bati obstoja. Mlademu dopisniku veselo novo leto! Le vrlo tako naprej!

t Bača pri Sv. Luciji. — Dne 24. t. m., na sveti večer, ko pričakujejo vsi angelja z nebes, da jim oznani Gospodovo rojstvo, pričakovala je velečislana družina posestnika Ivana Kafol v Bači hšt. 6 smrtnega angelja, ki je tudi res kmalu priplul ter rahlo objel najstarejšega sina Ivana pa ga povabil sabo obhajati sv. Božič v rajskih višavah. — Ni prišel nenadoma, napovedovala ga je dolga in težka bolezen, ki jo je naš Ivan s največjo potrpežljivostjo prenašal ves udan v sveto voljo božjo, in smrtni angelj mu je bil le angelj — rešitelj. Rajni naš Ivan je bil vzoren mladenič, priden in pobožen, čast in up hiše, marljiv čitatelj „Prim. Lista“. Kako so ga vsi čislali, pokazal je njegov pogreb. Prišli so ga pospremit na zadnji poti dolga vrsta sorodnikov, mladeničev in mladenk, mož in žen, kar bodi v tolažbo velečislani potrti družini Kafolovi.

t Podmelec. — V nedeljo, 3. jan. 1909 bomo imeli v tukajšnjem izobraževalnem društvu prvič predavanje s skriptikomom. Predaval bo odposlanec S. K. S. Z. v Gorici. Člani in članice, vdeležite se predavanja, ki bo tako po blagoslovu, kolikor mogoče, — polnoštevilno!

t Na Koritnici smo imeli v nedeljo 20. t. m. prvi društveni shod „Kmetijskega bralnega društva“, na katerem je nad uro govoril visokošolec L. Kemperle o liberalizmu in njegovih načelih. Krasno je narisal g. govornik liberalna načela in njih razvoj do današnjega dne. Za njegov krasen govor smo mu iz srca hvaležni. Kaj takega želimo še večkrat slišati. Nato je pojasnil veliki boj, ki se danes bje za slovensko vseučilišče; za tem so bile enoglasno sprejete naslednje resolucije:

1. Zbrani na društvenem shodu „Kmečkega bralnega društva“ na Koritnici, dne 20. dec. 1908, zahtevajo: naj se v najkrajšem času ustanovi v Ljubljani slovensko vseučilišče, da se odstrane sedanje neznosne razmere.

2. Protestirajo najodločneje proti ustanovitvi italijanskega vseučilišča v Trstu.

3. Zahtevajo od svojih poslancev, da se potegujejo z vsemi silami za te naše zahteve.

Te resolucije so se odposlale našim poslaneem na Dunaj.

t Nesreča na lovu. — Te praznike je šel na lov na Grahovo neki France Bizjak. Ko je hodil po grmovju, je zapazil, da v nekem grmu nekaj šumi. Koj nameri puško proti grmu in sproži. Mislil je, da je uštelil zajca. A glejte nesrečo. Nakrat začne upiti med grmovjem človek. Lovec teče na lice mesta in vidi nesrečo. Ustrelil je 14-letnega Tomaža Lebara v desno pleče. Nesrečni deček je bil prepeljan v goriško bolnišnico.

„Primorski List“

mora imeti vsaka družina. List ima dopise in poročila iz cele dežele.

Iz cerkljanskega okraja.

c Naši prijatelji! — V tukajšnjem liberalnem političnem kotlu se nekaj kuha. Iz svobodomiselne stranke se — neki poraja agrarna. Ker pa tako izrazitih svobodomiselnih ali p. d. brezvercev, kakoršni se nahajajo v tuk. liberalnem generalnem štabu, menda ni od Solkana pa do Predila ne, sodimo, da bo porod tuk. „agrarne“ stranke silno težak, če ne naravnost nemogoč! Če ostanejo naši „veljaki“ to, kar so bili in kar so: zagrizeni svobodnjaki, jim bomo priznati morali vsaj doslednost v zmoti, če pa se kar čez noč preleve v zmerne agrarce, jim bomo klicali, kar jim gre: „fej vas bodi, hinavci!“

Damo pa jim dober svet! Hočejo sami sebi dobro, naj pristanejo k ljudstvu, ki jih redi, in ljudstvom jih bo pozdravljalo. Zdi se, da nekateri, ki jim ne moremo odrekati krščanskega poštenja, že spregledujejo. Da bi le spregledali, preden bo prepozno! Je že skrajni čas!

Cerkljanska je in ostane po ogromi večini v taboru S. L. S.! — N.

c „Kmečka zveza“ za Cerkljansko priredi javen shod dne 6. jan. 1909 v dvorani „G. d.“ v Cerknem ob 2. in pol popoldne. Predmet velenaktualen.

Odbor.

c „Km. društvo“ v Cerknem zadnji čas lepo uspeva. Število zadružnikov se je znatno pomnožilo in tudi blagovni promet je izdatno narasel! Mlekarna-podružnica v Počah se je okrepila. Od novega odbora tamkaj pričakujemo krepke roke, ki bo edinila in v mlekarnici združila vse posestnike v daljni in v bližnji okolici. Vendar se nekateri boje „neomejene zaveze“! Te pa se jim ni prav nič bati, dokler bo večina odbora hranilnice v C. obenem tudi v odboru „Km. društva“. Če bi bilo kaj nevarnosti, bi bili odborniki, kmečki posestniki, gotovo že izstopili, oziroma bi bila hranilnica „Km. dr.“ ustavila kredit in krasna, najlepša palača v okraju, bi ne bila več last „Kmet. društva“, ampak last hranilnice! To se pa ni zgodilo, in se tudi ne bo, če bo promet vstrajal na tej višini, kakor je sedaj. Če pa še vsi omahljivci iz naših vasic, iz Orehka, Novakov itd., ko še vedno s košem optiv hodijo k našim najhujšim nasprotnikom po blago pristopijo k „Km. dr.“, potem bo „Km. dr.“ v doglednem času izčistilo svoj „Gosp. dom“ vsega dolga in bo tudi lahko postreglo z blagom in ceno brez konkurence!

c Bukovo. — Ko smo izvedeli, da bo za našo šolo imenovana ženska učna moč, smo koj vedeli, da pouk se ne bo vršil redno. In uganili smo. Tukaj na tem mestu se moramo oglašiti in se pritožiti, da pouk v šoli na Bukovem ni reden. Naša učiteljica ne opravlja redno svoje službe. Kaj je krivo, ne vemo. To

pa vemo, da mi plačujemo šolske doklade za to, da imamo redni pouk, plačujemo učno moč, da naše otroke redno uči. Posebno sedaj po zimi je pouk v naši šoli nereden. Otroci zmrzujejo na snegu, dežju, blatu, mrazu in čakajo pred šolo učiteljico, katera hodi iz Cerkna. Poleti pa je koj opomin za petami, ako kak učenec ostane doma, med tem ko sedaj po zimi sama učiteljica ne prihaja redno v šolo. Sij mislimo, da jo ni c. kr. okrajni šolski svet v Tolminu imenoval za učiteljico „Pri Firbarju“ v Cerknem. To smo morali povedati, ker hočemo, da se bodo naši otroci kaj naučili, da ne bo čas zavržen, katerega porabijo za obiskovanje šole. Domačin.

Iz kobariškega okraja.

kd Naročniki, čitatelji „Primorskega Lista“, novo leto je tu, razširjajte naš pravi kmečki list povsodi. „Sobo“, „Primorca“, „Svobodno misel“, ki razširjajo brezversko misel med naše pošteno goriško ljudstvo pa vrzite, kamor spada: med staro šaro na smetišče.

kd „Znamenje miru“ v Kobaridu. — „Nadstrankarica“ „Elinost“ je poročala iz Kobarida, da so se zadnje občinske volitve vršile v „znamenju miru“ in brez vsake strankarske agitacije. No, to je jako lepo za razupiti Kobarid. Ali, ako bi moglo biti kakih pet županov obenem, potem bi bilo šele v „znamenju miru“. Ker pa more biti samo eden tako srečen, da spleza na častiti županski stolček, ni šlo in ni moglo iti v „znamenju miru“. Kaj hočemo, če se tudi liberalci včasih malo poluckajo, kadar se gre za — čast.

kd V izobraževalnem društvu v Drežnici je imel na božični praznik bogoslovec č. g. Anton Rutar, vrlo zanimivo predavanje „o dobrem in slabem tisku“. Tisk je dandanes vemoč, zato je prav, da se tudi v društvu pomenimo kaj o tem. Kar boš bral, to boš znal.

kd Zima. — E, pritislila je tetka zima za svojo ledeno kljuko, da se stresajo udje in klepečejo zobje. — A naj le, saj je njen čas sedaj.

Iz bovškega okraja.

b Smrtna kosa. — Včeraj je umrla v Bovcu gospa Katarina Stergulc, so-proga bovškega mesarja in posestnika g. Stergulca. Pokojnica je bila stara šele 47 let. Pogreb se vrši danes popoldne. Žalostni družini in ostalim sorodnikom naše iskreno sožalje, pokojnici pa večni mir!

Iz komenskega okraja.

km Temnica. — Doslužni vojaki so imeli v nedeljo dne 27. t. m. slovesno sv. mašo v Temnici, katere se je udeležilo do 50 mladih in priletih bivših cesarskih vojakov, ki so svoj čas nosili puško in jedli vojaški komis. V vrstah so korakali v cerkev pod poveljstvom domačega podčasnika, ki je prišel praznovat božične praznike domov. Preč. g. vikar je imel v cerkvi lep, slavnosti primeren govor, v katerem je slikal vojaško življenje in sploh vojaštvo. Med sv. mašo so pokali topi. Po sv. maši so vojaki defilirali pred g. vikarjem v znak spoštovanja in ljubezni. — Nato so se zbrali v krčmi na Križadi, kjer so od g. krčmarja prejeli darček, za kar se mu zahvaljujejo. Popoldne so se spet zbrali skupaj in pri kozarcu vina se zabavali in kratkočasili. Pri tej priliki niso rododoljubni doslužni vojaki pozabili našega potrebnega „Sirotišča“ in nabrali za ta zavod svotico 13 K 80 vin. — Bog živi take zrele može in mladeniče ki spoznavajo korist „Slov. sirotišča“. — Mi Temničani kaj radi čitamo „Primorski List“. Tadi prihaja k nam v še precejšnjem številu. A skrbeti moramo, da se število

zveš. Delajmo vsi na to, za priljubljeni „Primorski List“, posebno zdaj ob novem letu nabirajmo mu novih naročnikov. Vsaka počtena slovenska in ter-niška družina raj bo naročena na „Pri-morski List“.

Iz sežanskega okraja.

s Tomaj. — Sporočam vam, da se je v Trstu obrisil naš domač fant 19 letni Anton Fabijan, ki je služil pri vojaki, h katerim se je podal prostovoljno mi-nulo leto. Kaj je vzrok samoumora, se ne ve natančno.

Strašen potres v Kala-briji in Siciliji.

V ponedeljek zjutraj okolo 5. ure je zadela južni italijanski deželi Kalabrijo in Sicilijo strašna nesreča. Podzemski in podmorski potres razdejala sta več mest in nebroj vasi. Najhuje prizadeti sta me-sti Messina in Reggio di Calabria in pa mestece Palmi. Človeka čitajočega brzo-javna poročila o tej katastrofi spreleta-vata groza in strah in srce se mu krči sočutja nad nepopisno nesrečo, ki je za-dela prebivalstvo omenjenih pokrajin. 100.000 človeških bitij, tako čitamo v poročilih, je našlo smrt pod razvalinami in približno jednako število je tudi ra-njenih. Kakor rečenc, najhuje sta priza-deti mesti Messina in Reggio di Calabria. Prvo mesto je skoro da ne popolnoma porušeno. Porušena so vsa javna po-slopja, cerkve in vojsnice. Razdejan je vodovod in razdejane so vse plinove naprave in železnice. Nastala je strašna eksplozija plina, ki je prouzročila na vseh koncih in krajih mesta velikanski požar. Ker sta bila porušena tudi brzojav in telefon, zakasnila so se poročila o tej grozni nesreči tako, da se je pomoč od drugod nekoliko zakasnila, o pomoči do-ma pa ni moglo biti govora, ako se po-mislili, da so ostali pod razvalinami mrtvi skoro vsi vojaki. Grozno škodo je pro-uzročil tudi podmorski potres. Morje se je namreč za več metrov na visoko vz-dignilo in valovi planili so na obrežne dele mesta ter jih pokončali. Na stotine ljudi je našlo smrt pri tej priliki. Neke točke mesta so se pri tej priliki po-greznile in izginile. Prebivalstvo, kar ga je še ostalo, zbežalo je na plano brez živeža in brez odeje in trpi mraza in lakote, kajti vihar z velikimi nalivi raz-saja te dni po okolici. Doznavi o tej grozni nesreči prihiteli so razne vojne ladije, kakor ruske, francoske, angleške, nemške in italijanske, nahajajoče se ta-krat v Sredozemskem morju na pomoč, in moštvo teh ladij je pričelo z veliko požrtvovalnostjo najprej z rešilno akcijo. Vojne ladije so se namreč takoj prire-dile za bolnišnice, nanje se prenašajo ranjenci ter odvažajo v bližnja mesta Palermo in Neapolj.

Iz vseh krajev Italije odhajajo na lice mesta nesreče zdravniki, vojaki in drugi rešilni oddelki. Dovažajo se živila, zdravila, obleke, odeje, postelje itd. Vsa mesta določujejo vsako po svoji moči denarne zneske za pomoč nesrečnejšem. Pa ne samo po Italiji, ampak tudi po vsem omikanem svetu so se začeli na-birati darovi. Vsi vladarji in državni za-stopi odposlali so italijanskemu kralju in vladl izraze globokega sočutja. Med prvimi bil je naš cesar, ki je daroval za pone-srečene 50.000 frankov.

Opisali smo samo na debelo ne-zgodo, ki je zadela mesto Messina; ali blizo jednaka osoda je zadela tudi mesti Reggio di Calabria Palmi ter veliko šte-vilo manjših in večjih vasi, od katerih so nekatere kar izginile.

Govori se tudi, da se je valed pod-morskega potresa vsa obala v messinski ožini spremenila in da je svetilka iz-ginila.

Andrej Fajt

— pekovski izvedenec —
vošči vsem cenj. odje-malcem veselo

ново leto

ANT. ČERNIGOJ

mizarski mojster
želi svojim cenj. odjemalcem

vse najboljše

v novem letu.

ANA LIKAR

trgovka Gorica, Semeniška ulica 10
vošči vsem čast. odjemalcem
srečno in veselo

ново leto

zagotavljajoč tudi nadalje so-lidne postrežbe.

Peter Cotič

črevljarski mojster v Gorici
vošči vsem svojim cenj.
odjemalcem in naročnikom
srečno in veselo

ново leto

ter se priporoča za na-klonjenost.

Vsem mojim cenj. odjemalcem želim
srečno in veselo

NOVO LETO

S spoštovanjem

Rranc Ravnikar

manufakturna trgovina v Gorici
ulica Raštelj 16.

Gostilničar
Miha Hvalič

v Gorici na stolnem trgu št.
10, vošči vsem obiskovalcem
svoje gostilne

srečno novo leto

in se za bodočnost toplo pri-poroča.

Anton Obidič

črevljarski izvedenec
vošči vsem gosp. odjemalcem
srečno in veselo

ново leto 1909

ter se priporoča v nadaljno naklonjenost.

Optikar
J. PRIMOŽIČ

Gosposka ulica
vošči vsem svojim cenj. odje-malcem srečno in veselo

ново leto

zagotavljajoč tudi nadalje solidne postrežbe.

ANTON KRUŠIČ

krojaški izvedenec v Gorici
vošči vsem cenj. odjemalcem in drugim gg. naročnikom k novem letu

obilo sreče

in se priporoča v nadaljno na-klonjenost.

Voščilo za novo leto.

Bog živi kolesarje vse,
ki kupijo pri Batjelu.
Brzo svoje si kolo popravlja
in komisijsko zalogo ima.
Pri njem kdor posluži se,
gotovo zadovoljen je.
Kolesar! to zapomni si,
da Batjel biva v Stolni ulici.

1909

Tvrška
Konjedic & Zajec

trgovina z železom v Gorici
vošči vsem svojim odjemalcem
srečno

ново leto

in se toplo priporoča vsemu
cenj. občinstvu.

JAKOB GRIL,

pekovski mojster, vošči vsem
cenj. odjemalcem srečno in
veselo

ново leto

ter se priporoča za nadaljno naklonjenost.

Ivan Šuligoj

krojaški izvedenec v Gorici
vošči vsem svojim gg. naročnikom
srečno in veselo

ново leto

in se priporoča v nadaljno na-klonjenost.

Vse najboljše
k

novemu letu

vošči
vsem svojim čč. gg. odjemalcem
udani

J. Kopač.

1909

Josip Novič

gostilničar v Centralu v Go-rici vošči vsem gosp. gostom
srečno

ново leto

in se za bodoče priporoča.

Jakob Bratuš

pekovski mojster v Šolski ulici
vošči veselo

ново leto

vsem svojim cenj. odjemalcem
ter se priporoča v nadaljno na-klonjenost

Veselo novo leto

vošči

Teodor Hribar.

Laški otroški vrtec na Blanči.

Pod tem naslovom je prinesla predz. „Soča“ zopet grd, nesramen napad na „Šolski Dom“ in na dr. Gregorčiča. Neko podlo človeče je nagromadilo v omenjenem članku celo kopo drznih laži in hudobnih obrekovanj, kakor: „Šolski Dom“ ne vrši svoje dolžnosti, „Š. D.“ je Gregorčičeva politična postojanka, katere se prav pridno poslužuje, posebno o volitvah; Gregorčiču ni mar, da bi skrbel za to, da se vrši naloga „Š. D.“, marveč mar mu je za to, da si je preskrbel novo stavbo za obsežno stanovanje za se, za tiskarno in uredništvo listov, za nalogo „Š. D.“ pa se toliko briga, kolikor za lanski sneg; na Blanči ob novem kolodvoru bi čisto lahko stal slovenski otroški vrtec, ako bi bil „Š. D.“ to, kar bi imel biti; izkoriščanje „Š. D.“ v klerikalne politične svrhe, ko pri tem trpi slovenska stvar v Gorici, mora konečno prinesiti Gregorčiču zaslužen kazni; vse tiste slov. otroke, ki jih polove v laški otroški vrtec na Blanči, bo imel na vesti dr. Gregorčič!! Kolikor stavkov, toliko grdih laži! Sedaj lahko vidijo mestni Slovenci, ki imajo vsaki dan pri roki dokaze, da je vse to, kar je v tem članku „Soča“ napisala, grda laž; sedaj lahko vidijo, kako drzno laže „Soča“, celo takrat, ko očita dejstva nasprotno dokazujejo (kaj šele v drugih slučajih). — „Šolski Dom“ je sezidal tri šolske poslopja, ter je poskrbel, da dobe vsi mestni slov. otroci, ako hočejo, šolski poduk v teh prostorih; za male otroke je tudi poskrbel, kolikor je mogel ter ustanovil za nje tri otroške vrtce. Sedaj pa pride Gabrččekova „Soča“, ki pri vsaki priliki napada „Š. D.“ in njegovega predsednika dr. Gregorčiča, hoteč obema škodovati, ter trdi, da „Š. D.“ ne vrši svoje dolžnosti. Vidite, teki drzni brezvestneži so okoli „Soče“! — Dalje pozivljamo „Sočo“, naj pove in dokaže, kako, v katerem pogledu je „Š. D.“ Gregorčičeva politična postojanka, katere se pridno poslužuje posebne pri volitvah. Ali morda zato, ker žrtvuje zanj svoje duševne in gmotne moči? Ali morda razpošilja ob času volitev šolske otroke po deželi agitirati? Ven z dokazi! — Kar se tiče Gregorčičevega stanovanja v prostorih „G. D.“, vprašamo „Sočine“ člankarje, ali jih je strankarska straža že tako oslepila, da ne razumejo več ironije in zafrakcije, katero je svojedobno prinesla „Gorica“? (Sicer pa bo dala prihodnost pravi odgovor tej hudobiji!) Ali pa je morda „Sočina“ lahtnik Gabrčček, ki se je znal tako trdno vtaboriti v prostorih denarnih slov. zavodov, meril v tem vprašanju po svojem braču? „Soči“ povemo dalje, da dobiva „Š. D.“ lepo najemnino za tiste postranske prostore, katere je dal v najem „Narodni tiskarni“ in uredništvu listov. Ali morejo morda slov. denarni zavodi kaj takega trditi o onih prostorih, katere so dali Gabrččku v najem? Ni ga menda v mestu Slovenca, kateremu so razmere znane, da bi o tem opravičeno ne dvomil. — „Soča“ piše, da se Gregorčič za nalogo „Š. D.“ toliko briga, kolikor za lanski sneg. No, to pa je že naravnost bedasto! Da si upa „Soča“ o Gregorčiču, ki že od leta 1882 pa do danes posvečuje „Š. D.“ svoje duševne in gmotne sile, o dr. Gregorčiču, ki je iz svojega žepa daroval „Š. D.“ že čez 30.000 K, da si upa, pravimo „Soča“ kaj takega zapisati o njem, to že presega meje normalnega razuma. Hladnokrvno prepričamo čitateljem sodbo o tem gorostasnem „Sočinem“ pisarenju. — Na Blanči ob novem kolodvoru bi čisto lahko stal slovenski otroški vrtec, ko bi sovražna ošoda

ne bila zanesla Gabrččka v Gorico, ali da ko bi Gabrčček le deseti del tiste dolžnosti nasproti slov. šolski mladini vršil, kakor jo vrše člani „Š. D.“; ali ne samo da tega ne vrši, on podira, zavira, nasprotuje delovanju „Š. D.“ s tem, da njegov list „Š. D.“ vedno napada ter o njem laže in ga obrekuje. Lahko tudi trdimo, da bi imeli v Gorici dovolj otroških vrtov za vse potrebe, ako bi nam bil na razpolago tisti slovenski denar, katerega so že požrli Gabrččkovi pasivni pirhi. Jasno je torej, da bo imel Gabrčček na vesti vse tiste slovenske otroke, katere polove Lahi v svoje vrtce v vsem mestnem območju in ne samo onih, ki bodo obiskovali laški vrtec na Blanči. — Slednjič posnemamo „Sočo“ in pravimo, da če je še kaj pravice na svetu, mora konečno vendar le usoda prinesiti zaslužen kazni Gabrččku za njegovo razdirajoče, Slovincem v vsakem pogledu škodljivo politično delovanje; kajti nazadnje morajo še zaslepljeni sprevideti, da je Gabrčček koristolovec, čegar upliv je poguben v slov. domači politiki in v družabnem življenju.

Darovi.

Jubilejni darovi za „Slovensko sirotišče“:

Dr. E. Dereani, zdravnik 5 K, mesto vstopnine k veselici „Slov. sirotišča“ dne 20. t. m.; A. D. 2 K, Št. Stefan Perko, kmet. opravnik, Gorica 2 K, Anton Beniger, nadučitelj 1 K, dr. Josip Pavlin, profesor 1 K, Lavoslava Korčič, c. kr. učiteljica 2 K, Ivan Simčič, uradnik mesto vstopnine k veselici „Slov. sirotišča“ dne 20. t. m. 1 K, Pavlin Josip, posestnik Dol. Vrtojba 1 K, doslužni vojak temniški zložili v nedeljo 27. t. m. v gostilni Stepančičevi na Križadi, kjer so praznovali sklep jubilejne slavnosti 18 K 80 v, Adolf Urbančič, mesar kot odkupnino noveletnih voščil 5 K, Alfonz Poljšak, vikar v Št. Tomažu 10 K, Andrej Klobučar, kaplan v Bovcu 2 K, Anton Bratina, vikar v Kostanjevici 2 K.

Bog poplačaj vsem stotero! Vse v boljšo bodočnost slovenskega naroda pod slavno vlado Njega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I.

Za „Alojzije višče“:

Martin Poveraj, krojaški mojster v Gorici kot odkupnino noveletnih voščil 5 K, Alfonz Poljšak, vikar v Št. Tomažu 10 K. Srčna hvala!

Za „Simon Gregorčičev dom“:

„Hranilnica in posojilnica“ v Čepovanu vsled sklepa občnega zbora 50 K, veseli družbi v gostilni g. Mičkarja v Cerknem se je nabralo 6 K 62 v.

Za S. K. S. Z.:

Kat. izobraž. društvo v Podmelnu darovalo 6 K.

Za sobno slikarstvo se išče

= učenec =

iz vipavske doline ali s Krasa.

Ponudbe na naše upravništvo.

Priporočamo

sl. občinstvu v mestu in deželi
posluževati se tvrdke

J. Medved

v Gorici Corso Verdi

pri nakupu izgotovljenih oblek, kožuhov, klobukov in čevljev tako za moške kakor ženske.

Izbira je velikanska.

ZAHVALA.

Našo iskreno zahvalo naj blagovolé sprejeti vsi naši dragi sorodniki, vsi mladeniči in vse mladenke, vsi možje in vse žene, ki so našemu v cvetu mladosti nam odvzetemu dragemu sinu **IVANU** dne 25. t. m. izkazali poslednjo čast.

Bača pri Sv. Luciji, 28. decembra 1908.

Družina Kofolova.

Podpisani priporočam veleč. duhovščini in p. n. slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo izvrstno

delavnico.

Izvršujem točno in pošteno po naročilu vsem gg. odjemalcem po najnovejših vzorcih. Pričakujem obilnega naročila in bilježim

z odličnim spoštovanjem

Ivan Šuligoj,

krojaški izvedenec

ulica sv. Antona 12, GORICA.

Poprava in komisijska zaloga dvokoles in šiva njih strojev pri

Batjelu
Gorica

Prodaja tudi na mesečne obroke. Ceniki franko.

Stara dvokolesa se emajlirajo po ceni z ognjem.

Svoji k svojim!

Staroznana narodna tvrdka:

Anton Iv. Pečenko

GORICA, ulica Jos. Verdi 26

postreže pošteno in točno s pristnimi belimi in črnimi vini iz lastnih in drugih priznanih vinogradov; potem s pylzenjskim pivom „prazdroj“ iz sloveče češke „Meščanske pivovarne“, in izbornim protivinskim pivom iz pivovarne kneza Schwarzenberga v Protivinu na Češkem, in sicer v sodčkih in steklenicah; z domačim pristnim tropinovecem l. vrste, lastnega pridelka v steklenicah.

Vino dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstrijsko-ogrske države v sodih od 56 lit. naprej franko goriška postaja.

Cene zmerne.

Cerkvena mizarska dela
v rimskem in gotičkem slogu
izdeluje

A. Černigoj-Gorica.

VIKTOR TOFFOLI GORICA

Velika zaloga oljkinega olja iz najugodnejših krajev

Jedilno	fino	K 1:04	Marsiglia	K 1:28
istrsko	„	1:20	Bombay	1:20
Corfu	„	1:20	Bari	1:40
Puglie	„	1:28	Lucea	1:60
Jesih vinski			najfinejše	2—
			Milo in luči.	

Priporočam čč. duhovščini in cerkvenim oskrbništvom.

Edina zaloga oljkinega olja v Gorici, via Teatro 20 in via Seminario 10.

Kinematograf v dvorani „CENTRAL“

Veliki električni

BIOSKOP

Internacionalno gledališče, živečih, govorečih, pojočih in igrajočih podob. Umetniško in tehnično vodstvo: Arhitekt A. Tscherne.

VSPORED:

I. Godba; Pariški vrti, (interesantne naravne slike); Džak kot „babi“, (humoristične serije); Plesoči in žvižgajoči zamorec, (komična slika s petjem); Carbonarji v času italijanske revolucije, (velika dramatična igra v 20 oddelkih); Nobeden noče pričati, (komična predstava za smejati). II. Godba; Živeče karikature, (komične čarobne slike); Potrto srce, (velika pretresujoča igra iz navadnega življenja v 30 naporih slikah); Bela obleka, (komična predstava v 15 oddelkih); Tat z štirimi nogami, (Jako komične slike za smejati).

Predstave ob delavnikih 3 velike predstave ob 5, 7, 9, in 8. uri zvečer. Ob nedeljah in praznikih prva predstava ob 10¹/₂ in popoldne ob 2, 3, 4, 5, 6, 7 in 8 zvečer.

Zahvala.

O priliki smrti in pogreba našega nad vse ljubljenega soproga, očeta in brata

IVANA PRIMOŽIČA

trgovca v Kranjskigori,

dolžni smo izreči svojo iskreno zahvalo vsem onim, ki so tako v obilnem številu spremili pokojnika k večnemu počitku. Iskrena zahvala čč. duhovščini.

Bog povrni!

Karol,

Emilija,

sin,

soproga.

Kranjskagora, 29. dec. 1908.

Loterijske številke.

	12. decembra				
Dunaj	30	5	51	21	23
Gradec	17	49	4	87	5

Peter Cotič,

čevljarski mojster, Gorica,

Gosposka ulica 1
Raštelj 32.

Zaloga vsakovrstnih čevljev za odrasle in otroke. Naročila z dežele se po pošti razpošiljajo. Cene zmerne.

Prodajalna Katoliškega tisk. društva

v Trstu

pri veliki pošti — ulica delle Poste št. 9.

se priporoča za nakup

raznih molitvenikov, kipov, križev-rožnih vencev, podob malih in velikih, svetinj, cerkvene obleke, voščenih sveč, pisarniških potrebščin i. t. d. i. t. d. i. t. d.

Za časa sv. misijona lepe misijonske podobice z slovenskim besedilom. Ob 50-letnici mašništva sv. Očeta: podobe Pija x. na platno z lepim okvirjem.

Zaloga tiskovin za častite župne urade.

Za obilo naročil in obiska od čč. gg. duhovnikov kakor p. n. občinstva se priporoča z velespoštovanjem

„Katol. tisk. društvo“
TRST.

Svoji k svojim!

ŠTEFAN NOSIČ

naslednik Antona Pucelja

uljudno naznanja slav. občinstvu, da je prevzel od g. Pucelja znano

edino slovensko brivnico
v Gorici, na Travniku.

Zagotavlja postrežbo v popolno zadovoljnost, se priporoča za obilen obisk. Sprejema vsa v to stroko spadajoča dela kakor: maskiranje, vlasulje, brade itd. Kupuje zmedene lase po najvišji ceni

Svoji k svojim!

Novodošlo blago

za nastopno sezono

se vdobi po zmernih cenah v delavnici in trgovini z gotovimi oblekami

Anton Krušič

krojaški mojster in trgovec
v Gorici

Tekališče Josipa Verdi št. 33.

in v podružni delavnici

na Tržaški cesti

v lastni hiši

(v bližini g. Černigoja).

Opozarja se gg. odjemalce, veleč. duhovščino in slav. občinstvo v mestu in na deželi, da je došla ravno kar velika množica raznovrstnega blaga iz avstrijskih in angleških tovarov najrazličnejših kakovosti za vsaki stan.

Naznanilo.

„Centralna posojilnica registrirana zadruga z omejeno zavezo“ v Gorici naznanja, da bode obrestovala pričenši s 1. januarjem 1909 hranilne vloge po 4¹/₂% (štiri in pol od sto)

Posojila se bodejo dajala članom:

- a) na vknjižbo po 5¹/₄% (pet in en četrt od sto);
- b) „menico oziroma poročstvo po 6% (šest od sto.)“

Posojila na mesečna odplačevanja ostanejo nespremenjena tako, da se plačuje od vsacih 100 kron 2 kroni na mesec.

GORICA, 4. novembra 1908.

ODBOR.

Lekarna Cristofolletti v Gorici na Travniku.

Trskino (štokfi) živo jetrno olje
Posebno sredstvo proti pranim boleznim in splošni telesni slabosti.

Izvrna steklica tega olja na, ravnornene barve po K 140 bele barve K 2.

Trskino železnato jetrno olje.

Raba tega olja je sosebno priporočljiva otrokom in dečkom, ki so nervozni in nežne narave.

Trskino jetrno olje se železnim jodecem.

S tem oljem se ozdravijo v kratkem času z gotovostjo vse kostne bolezni, žlezni otoki, golše, malokrvnost itd. itd.

Cena ene steklenice je 1 krono 40 vinarjev.

OPOMBA. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegijske, preišče se vedno v mojem kem. laboratoriju predno se napolni steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim čč. odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofollettijska pijača iz kine in železa.

Najboljši pripomoček pri zdravljenju s trsknim oljem.

Ena steklenica stane 1 krono 60 vinarjev.

ZNIŽANE CENE!!

VSAKDO

ki pride na trg v Gorico nakupovat si razne potrebščine za zimo naj si v lastno korist ogleda poprej blago v solidni domači trgovini

I. ZORNIK v Gosposki ulici št. 11.

Tu dobi posebno veliko zalogo zimskih pletenin Jaegersrjae, rokavic, nogavic, golenic, volnenih rut, volnenih in svilnenih šerp, kožuhovnih boa, gorskih podoblek vsake velikosti, volno i. t. d.

Najlepša zaloga bordur za obleke, svile, zamete pliša, in vsih potrebščin za šivilje; Pasove, moderce, dežnike, predpasnike, galoše i. t. d. — Vence cvetlice in pajedane za neveste. Usnjate torbice, toaletna mila, dišave, glavničke itd. — Gorke Himalaya čevlje vsake velikosti, posebno priporočljive proti trganju v nogah.

Ta teden znatno znižane cene.

ZNIŽANE CENE!!

Najlepše fotografije

dobite

v odlikovanem fotografskem ateljeju

ANTONA JERKIČA

Gorica

Trst

Gosposka ulica št. 7.

Via delle Poste št. 10.

Goriška zveza

gospodarskih zadrug in društev v Gorici
registrirana zadruga z neomejeno zavezo

posreduje pri nakupu kmetijskih potrebščin in pri prodaji kmetijskih pridekov.

V zalogi ima: modro galico, žveplo, razna umetna gnojila, gumijeve vezi, belo in živinsko sol, otrobi debele in drobne, turšico, moko, klajno apno in drugo.

Člani pridruženih zadrug se pri prevzemanju blaga morajo izkazati s člansko knjižico zadruge in posojilnice, h kateri pripadajo.

Zaloga je v hiši „CENTRALNE POSOJILNICE“ v Gorici, bivši „Hotel Central“.

Ustanovljena l. 1866.

Edina največja zaloga usnja ter vseh čevljarskih potrebščin.

Ustanovljena l. 1866.

J. DRUFOVKA Gorica.

Centrala: Gosposka ulica št. 3 (nasproti Monta) — filijalka Raštelj št. 3. — Lastna strojarija v Črničah.

Odlikovana tvornica nadplavov gumaš, pasov, jermenov za transmisije itd.

SVOJI K SVOJIM! — Zalagatelj ličila v korist družbi Sv. Cirila in Metoda. — SVOJI K SVOJIM!